

Hälso- och sjukvårdsnämnden

PROTOKOLL
2009-10-22

9/2009
§§ 1 - 25

Sammanträde i Hälso- och sjukvårdsnämnden

Datum Torsdagen den 22 oktober 2009

Tid Kl. 14.00 – 15.00

Plats Karolinska Institutet, Huddinge

Ledamöter

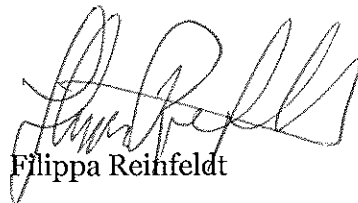
(M)	Filippa Reinfeldt	Ordförande
(FP)	Birgitta Rydberg	1:e vice ordförande
(S)	Dag Larsson	2:e vice ordförande
(M)	Lars Joakim Lundquist	
(M)	Marie Ljungberg Schött	
(M)	Gunilla Helmerson	
(KD)	Pia Lidwall	
(S)	Mariana Buzaglo Penchansky	
(S)	Tove Sander	
(V)	Birgitta Sevefjord	

Ersättare

(M)	Lotta Lindblad-Söderman	Tjänstgörande
(FP)	Olov Lindquist	
(FP)	Sara Svanström	
(C)	Kajsa Hansson	Tjänstgörande
(S)	Juan Carlos Cebrian	Tjänstgörande
(S)	Mikael Sundesten	

Övriga Catarina Andersson Forsman (föredragande), Henrik Almkvist, Lena Almroth, Caroline Andersson, Torun Boucher, Cecilia Carpelan, Henrik Gaunitz, Bengt Haglund, Patrik Hansson, Birgitta Hjelte, Anna Jonasson, Leif Karnström, Ida Karlbom, Cherine Khalil, Elizabeth Knudsen, Kitty Kook Wennberg, Gabriele Liljeberg, Monica Lindell Olsson, Olle Olofsson, Erik Olsson, Maarit Persson, Linnea Pettersson, Jennie Portnoff, Carl Rydingstam, Heléne Söderholm (TCO), Kent Wall (Kommunal), Katarina Winell, Emma Ölmebäck

Justerat

Filippa Reinfeldt

Dag Larsson

PROTOKOLL
2009-10-22

9/2009
§§ 1 - 25

Vid protokollet
Linnea Pettersson

Justeringsdatum Den 22 oktober 2009 vad gäller paragraferna 5, 20, 21,
22, 25

Den 4 november 2009 vad gäller protokollet i övrigt.

Anslagsdatum Den 23 oktober 2009 vad gäller paragraferna 5, 20, 21,
22, 25

Den 5 november 2009 vad gäller protokollet i övrigt.

§ 1 Val av justeraren

Filippa Reinfeldt (M) och Dag Larsson (S) utsågs att justera protokollet.

§ 2 Godkännande av dagordningen

Hälso- och sjukvårdsnämnden godkände med vissa ändringar dagordningen för dagens sammanträde.

§ 3 Månadsbokslut per augusti och prognos för 2009 HSN 0903-0230

Inför beslut förelåg ett tjänsteutlåtande den 2009-09-21.

Hälso- och sjukvårdsnämnden **beslutade**

att godkänna månadsbokslut per augusti och helårsprognos 2009.

**§ 4 Vårdval och auktorisation av obstetrisk ultraljuds-
mottagning**
HSN 0908-0732

Ärendet utgick.

**§ 5 Årsredovisningar 2008 för Samordningsförbunden i
Södertälje, Botkyrka, Huddinge och Haninge**
HSN 0907-0695

Inför beslut förelåg ett tjänsteutlåtande den 2009-09-10.

Hälso- och sjukvårdsnämnden **beslutade** föreslå landstingsstyrelsen
föreslå landstingsfullmäktige

(L. Pettersson,
sekr)

att godkänna årsredovisningar och revisionsberättelser för 2008 från
Samordningsförbunden i Botkyrka, Haninge, Huddinge och
Södertälje

att omedelbart justera beslutet.

§ 6 Förslag till kostnadsansvar för läkemedel i öppen vård
HSN 0908-0775

Inför beslut förelåg ett tjänsteutlåtande den 2009-09-24.

Hälso- och sjukvårdsnämnden **beslutade**

att preliminärt fastställa föreslagna modeller till kostnadsansvar för
läkemedel i akutsomatisk, geriatrisk och vuxenpsykiatrisk vård

att uppdra år förvaltningen att slutföra förhandlingar med vårdgivarna
och att i övrigt göra nödvändiga förberedelser för att verkställa
beslut

att uppdra åt förvaltningen att återkomma till nämnden i december för
beslut.

...

Inför beslut yrkade ordföranden (M) för M-, FP-, KD- och C-ledamöterna om bifall till deras förslag. (bilaga 1)

Hälso- och sjukvårdsnämnden **beslutade** enligt ordförandens (M) förslag.

S- och V-ledamöterna **deltog inte** i beslutet.

§ 7 Förslag att upphandla tjänsten vägburen ambulanssjukvård inklusive transport av avlidna
HSN 0909-0836

Ärendet utgick.

§ 8 Förslag att upphandla tjänsten prioritering och dirigering av prehospitla resurser
HSN 0909-0837

Inför beslut förelåg ett tjänsteutlåtande den 2009-09-18.

Hälso- och sjukvårdsnämnden **beslutade**

att upphandla tjänsten prioritering och dirigering av prehospitla resurser

att ge förvaltningen i uppdrag att återkomma till Hälso- och sjukvårdsnämnden med förslag till förfrågningsunderlag.

PZ *fm/*

PROTOKOLL
2009-10-22

9/2009
§§ 1 - 25

§ 9 Förslag till hantering av ansökan om statsbidrag för STI/hiv-prevention 2010
HSN 0909-0833

Inför beslut förelåg ett tjänsteutlåtande den 2009-09-14.

Hälso- och sjukvårdsnämnden **beslutade**

att ge presidiet i uppdrag att besluta om ansökan till Socialstyrelsen för statsbidrag STI/hiv-prevention.

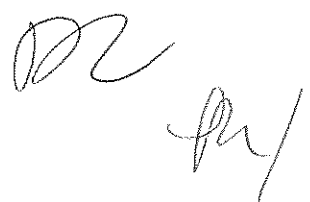
§ 10 Hälso- och sjukvårdsnämndens sammanträdestider 2010
HSN 0910-1002

Inför beslut förelåg ett tjänsteutlåtande den 2009-10-05.

Hälso- och sjukvårdsnämnden **beslutade**

att fastställa följande dagar för sina sammanträden 2010 med klockan 14.30 som starttid för sammanträdena.

Tisdag 26 januari
Tisdag 16 februari
Tisdag 23 mars
Tisdag 27 april
Tisdag 25 maj
Tisdag 15 juni
Torsdag 12 augusti
Tisdag 28 september
Tisdag 19 oktober
Tisdag 16 november
Tisdag 7 december

**§ 11 Förlängning av avtal med Nacka Närsjukhus Proxima AB
om somatisk specialistvård**
HSN 0603-0637

Inför beslut förelåg ett tjänsteutlåtande den 2009-09-04.

Hälso- och sjukvårdsnämnden **beslutade**

att förlänga avtalet med Nacka Närsjukhus Proxima AB om somatisk specialistvård att gälla till och med 2011-12-31.

...

Birgitta Sevefjord (V) lämnade ett **särskilt uttalande**. (bilaga 2)

§ 12 Delegationsordning och fördelning av verkställighetsbeslut
HSN 0905-0446

Inför beslut förelåg ett tjänsteutlåtande den 2009-09-22.

Hälso- och sjukvårdsnämnden **beslutade**

att lägga anmälan till handlingarna.

§ 13 Yttrande till Konkurrensverket
HSN 0907-0689

Inför beslut förelåg ett tjänsteutlåtande den 2009-09-22.

Hälso- och sjukvårdsnämnden **beslutade**

att lägga anmälan till handlingarna.

...

Birgitta Sevefjord (V) lämnade ett **särskilt uttalande**. (bilaga 3)

§ 14 Rapport över antibiotikaanvändningen i SLL 2009
HSN 0909-0858

Inför beslut förelåg ett tjänsteutlåtande den 2009-09-24.

Hälso- och sjukvårdsnämnden **beslutade**

att lägga anmälan till handlingarna.

...

Dag Larsson (S) lämnade ett **särskilt uttalande** för S- och V-ledamöterna. (bilaga 4)

§ 15 Fördjupad uppföljning av allmänkirurgi vid akutsjukhusen
HSN 0905-0419

Inför beslut förelåg ett tjänsteutlåtande den 2009-09-21.

Hälso- och sjukvårdsnämnden **beslutade**

att lägga anmälan till handlingarna.

**§ 16 Fördjupad uppföljning av lungmedicin,
transplantationskirurgi samt reumatologi vid Karolinska
Universitetssjukhuset**
HSN 0812-1525

Inför beslut förelåg ett tjänsteutlåtande den 2009-09-22.

Hälso- och sjukvårdsnämnden **beslutade**

att lägga anmälan till handlingarna.

PROTOKOLL
2009-10-22

9/2009
§§ 1 - 25

§ 17 Anmälan av delegationsbeslut
HSN 0901-0001

Inför beslut förelåg ett tjänsteutlåtande den 2009-10-05.

Hälso- och sjukvårdsnämnden **beslutade**

att lägga anmälan till handlingarna.

§ 18 Hälso- och sjukvårdsdirektören informerar

Hälso- och sjukvårdsdirektören kommenterade sin till nämnden utsända skriftliga information om aktuella frågor med anknytning till nämndens verksamhet.

Henrik Almqvist gav kompletterande information om vaccinations- och influensaläget. På Vårdguiden finns information om vilka mottagningar som har vaccin.

§ 19 Övriga frågor

Inga övriga frågor anmäldes.

**§ 20 Förslag till förfrågningsunderlag - upphandling av drift av
Hjälpmedelsverksamhet för förbrukningshjälpmedel**
HSN 0901-0033

Inför beslut förelåg ett tjänsteutlåtande den 2009-09-14.

Hälso- och sjukvårdsnämnden **beslutade**

att uppdra åt förvaltningen att upphandla drift av hjälpmedelsverksamhet för förbrukningshjälpmedel till befolkningen i Stockholms län enligt anbudsförfrågan

att uppdra åt förvaltningen att återkomma till nämnden för beslut om antagande av leverantör

att omedelbart justera beslutet.

...

Inför beslut ställde ordföranden (M) proposition på följande förslag:

1 Ordförandens (M) förslag för M-, FP-, KD- och C-ledamöterna om bifall till förvaltningens förslag till beslut.

2 Dag Larssons (S) förslag för S-ledamöterna om avslag till förvaltningens förslag till beslut.

Hälso- och sjukvårdsnämnden **beslutade** enligt ordförandens (M) förslag.

S- ledamöterna **reserverade sig** mot beslutet till förmån för sitt egna förslag.

Birgitta Sevefjord (V) **deltog inte** i beslutet.

§ 21 Förslag till förfrågningsunderlag - upphandling av ultraljudstjänst i samband med bukaortascreening
HSN 0902-0124

Inför beslut förelåg ett tjänsteutlåtande den 2009-09-23.

Hälso- och sjukvårdsnämnden **beslutade**

att uppdra åt förvaltningen att upphandla ultraljudstjänst i samband med bukaortascreening enligt anbudsförfrågan

att uppdra åt förvaltningen att återkomma till nämnden för beslut om antagande av leverantör

att omedelbart justera beslutet.

§ 22 Antagande av leverantör – upphandling av Liggande persontransporttjänst inom Stockholms län
HSN 0809-1116

Inför beslut förelåg ett tjänsteutlåtande den 2009-09-18.

Hälso- och sjukvårdsnämnden **beslutade**

- att* anta Sirius Humanum AB som leverantör för Liggande persontransporttjänst
- att* uppdra åt förvaltningen att träffa avtal med Sirius Humanum AB, org nr 556290-3913, för perioden 2010-06-02–2015-03-03 med option för Beställaren om förlängning upp till två (2) år
- att* omedelbart justera beslutet.

§ 23 Inrättande av Centrum för hemlösa
HSN 0901-0092

Inför beslut förelåg ett tjänsteutlåtande den 2009-10-12.

Hälso- och sjukvårdsnämnden **beslutade**

- att* inriktning och principer för Centrum för hemlösa ska utformas i enlighet med förvaltningens förslag
- att* uppdra till förvaltningen att genomföra en kvalitetsupphandling av sjukvårdsverksamheten vid Centrum för hemlösa
- att* uppdra till förvaltningen att ta fram förfrågningsunderlag avseende sjukvårdsverksamhet vid Centrum för hemlösa
- att* uppdra till förvaltningen att teckna samverkansöverenskommelse med Stockholms stad kring Centrum för Hemlösa.

...

Inför beslutet ställde ordföranden (M) proposition på följande förslag:

1 Ordförandens (M) förslag för M-, FP-, KD- och C-ledamöterna om bifall till det antagna beslutet.

2 Dag Larssons (S) förslag för S-ledamöterna med instämmande av Birgitta Sevefjord (V) om bifall till (bilaga 5 för förslaget i sin helhet)

att inriktningen och principer för Centrum för hemlösa ska utformas i enlighet med förvaltningens förslag

att uppdra till förvaltningen att teckna direktavtal med Ersta Diakoni för sjukvårdsverksamheten vid Centrum för hemlösa

att uppdra till förvaltningen att teckna samverkansöverenskommelse med Stockholms stad kring Centrum för hemlösa

Hälso- och sjukvårdsnämnden **beslutade** enligt ordförandens (M) förslag.

S- och V-ledamöterna **reserverade sig** mot beslutet till förmån för sitt eget förslag.

§ 24 Svar på skrivelse från Tove Sander (S) om landstingets delegeringar till kommunerna
HSN 0904-0397

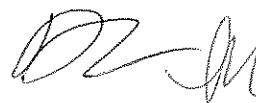
Inför beslut förelåg ett tjänsteutlåtande den 2009-09-14. Catarina Andersson Forsman informerade om en korrigerig i tjänsteutlåtandet.

Hälso- och sjukvårdsnämnden **beslutade**

att anse skrivelsen besvarad.

§ 25 Förslag till förfrågningsunderlag - upphandling av barnhospiceverksamhet
HSN 0902-0136

Inför beslut förelåg ett tjänsteutlåtande den 2009-09-28.

Hälso- och sjukvårdsnämnden **beslutade**

- att* uppdra åt förvaltningen att upphandla palliativ vård i slutna vårdform för barn och ungdomar (Hospiceverksamhet) enligt anbudsförfrågan
- att* uppdra åt förvaltningen att återkomma till nämnden för beslut om antagande av leverantör
- att* omedelbart justera beslutet.

...

Inför beslutet ställde ordföranden (M) proposition på följande förslag:

- 1 Ordförandens (M) förslag för M-, FP-, KD- och C-ledamöterna om bifall till det antagna beslutet.
 - 2 Dag Larssons (S) förslag för S-ledamöterna med instämmande av Birgitta Sevefjord (V) om bifall till (bilaga 6 för förslaget i sin helhet)
- att* avslå förslag till förfrågningsunderlag,
 - att* uppdra åt förvaltningen att återkomma till nämnden med förslag till direktavtal med landstingets egna regi,
 - att* omedelbart justera beslutet.

Hälso- och sjukvårdsnämnden **beslutade** enligt ordförandens (M) förslag.

S- och V-ledamöterna **reserverade sig** mot beslutet till förmån för sitt egna förslag.

...

PROTOKOLL
2009-10-22

9/2009
§§ 1 - 25

Bilaga 1
Ärende 6

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Moderata samlingspartiet
Folkpartiet liberalerna
Kristdemokraterna
Centerpartiet

FÖRSLAG TILL
BESLUT
2009-10-22

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

- att* preliminärt fastställa föreslagna modeller till kostnadsansvar för läkemedel i akutsomatisk, geriatrisk och vuxenpsykiatrisk vård.
- att* uppdra år förvaltningen att slutföra förhandlingar med vårdgivarna och att i övrigt göra nödvändiga förberedelser för att verkställa beslut.
- att* uppdra åt förvaltningen att återkomma till nämnden i december för beslut.

Bilaga 2

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Vänsterpartiet

SÄRSKILT UTTALANDE
2009-10-22

HSN 0603-0637
Ärende 11

Förlängning av avtal med Nacka Närsjukhus Proxima AB om somatisk specialistvård

Vänsterpartiet tycker att det är oerhört problematiskt att vi politiker som ytterst ansvarar för hälso- och sjukvården i Stockholms läns landsting inte informeras om de ägarförhållanden som råder i de verksamheter som vi har ansvar för. Att allt större del av vården i Stockholms läns landsting ägs av ett fåtal riskkapitalistföretag är kanske därmed inte uppenbart för alla, vilket är ett demokratiskt problem.

I det aktuella ärendet så förvärvades Proxima 2007 av Cap Man, en av de ledande fondförvaltarna i Norden. Cap Man äger 80 % av Proximas aktier.

Vänsterpartiet tar avstånd från att en allt större del av vården i själva verket styrs av ett fåtal riskkapitalistbolag. Ett riskkapitalistföretags affärsidé är att göra vinst. Dessutom har man en konstruktion som gör att när företaget säljs – vilket är en bärande idé – så hamnar vinster i så kallade skatteparadis,

Vänsterpartiet tycker att det är dags att börja diskutera skillnaden mellan en verksamhets överskott, ett vinstdrivande företags vinst och ett riskkapitalistföretags vinst. Vi anser att svensk vård för närvarande dräneras av riskkapitalistföretagens vinstkrav.

Bilaga 3

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Vänsterpartiet

SÄRSKILT UTTALANDE
2009-10-22

HSN 0907-0689
Ärende 13

Yttrande till konkurrensverket

Hanteringen av BB Stockholm är ett tydligt exempel på när politiken styrs av ett företag som på vårt uppdrag utför verksamhet, istället för tvärtom. Istället för att ta konsekvenserna av att BB Stockholm inte klarar leva upp till auktorisationskraven, så tecknas ett separat avtal där BB Stockholm ges särskilt förmånliga villkor för att kunna överleva. En rimligare lösning hade istället varit att Danderyd hade köpt BB Stockholm och därmed hade förlossningen kunnat leva upp till auktorisationskraven.

Det är omöjligt att stänga en förlossningsavdelning, och när en utförare trots avtal menar att verksamheten inte går att utföra för det belopp som överenskommit så har politiken inte något att sätta emot. Det är fullt möjligt för privata vårdgivare att på detta sätt bedriva utpressning.

Det är också anmärkningsvärt att HSN inte fått en redovisning om turerna inför det omställningsbidrag som beviljats BB Stockholm.

PROTOKOLL
2009-10-22

9/2009
§§ 1 - 25

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSNÄMNDEN
Socialdemokraterna
Vänsterpartiet

Bilaga 4
2009-10-22

SÄRSKILT UTTALANDE
Ärende nr 14
HSN 0909-0858

Rapport över antibiotikaanvändningen

Det är oroväckande att länets användning av antibiotika fortfarande är högst i landet, trots den minskning som har skett de senaste två åren. På senare år har den ökade antibiotikaresistensen blivit ett allt större folkhälsoproblem både utomlands och i Sverige. Vården måste, precis som rapportens författare framhåller, sätta in kraftfulla åtgärder för att minska antibiotikaanvändningen bland annat genom fortbildning och information riktad mot både vårdpersonal och patienter.

Vad som är något förvånande är att rapportförfattarna kommer till slutsatsen att Vårdval Stockholm inte haft någon påverkan på antibiotikaförskrivningen. Detta trots att landstingets egen vårdvalsrapport menade att vårdvalet till viss del bidragit till den 17-procentiga ökningen av penicillinförskrivning som noterades i barnsjukvården under förra året. Vi anser därför att det är särskilt angeläget att följa upp och kartlägga att antibiotikaförskrivningen inte ökar som en effekt av den borgerliga shoppingsjukvård som införts i landstingets hälso- och sjukvård.

Antibiotika förskrivningen är högre i högre i socioekonomiskt välbeställda områden som t. ex Lidingö, Danderyd och Täby. I kommuner med högre ohälsotal som t. ex Nynäshamn, Nykvarn och Salem är antibiotikaförskrivningen betydligt lägre. Det är viktigt att dessa regionala skillnader i förskrivningsmönster analyseras noggrant.

Bilaga 5

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Vänsterpartiet
Socialdemokraterna

FÖRSLAG TILL BESLUT **0901-0092**
2009-10-22 **Ärende, 23**

Inrättande av Centrum för hemlösa

Förslag till beslut

Vänsterpartiet och **Socialdemokraterna** föreslår hälso- och sjukvårdsnämnden besluta

att inriktningen och principer för Centrum för hemlösa ska utformas i enlighet med förvaltningens förslag

att uppdra till förvaltningen att teckna direktavtal med Ersta Diakoni för sjukvårdsverksamheten vid Centrum för hemlösa

att uppdra till förvaltningen att teckna samverkansöverenskommelse med Stockholms stad kring Centrum för hemlösa

Hemlösa är en mycket utsatt grupp som ofta har sammansatta behov av vård och stöd. Ansvaret är delat mellan kommun och landsting och därför är det särskilt viktigt att samverkan fungerar. Det är bra att man nu tagit ett helhetsgrepp tillsammans med kommunerna och frivilligorganisationerna i syfte att förbättra stöd och vård till de hemlösa. Vi ställer oss därför i grunden positiva till förslaget om inrättandet av ett Centrum för hemlösa.

När det gäller vårdcentralen för hemlösa, Hållpunkten och som drivs av SLSO, så har det under en rad år funnits kritik mot verksamheten. Det har framförallt handlat om avsaknaden av en tydlig ledningsstruktur. Verksamheten har också varit fragmenterad och inte i full drift. Det är alldeles uppenbart att problemen måste åtgärdas.

Förslaget är att sjukvårdsverksamheten ska bli föremål för en kvalitetsupphandling. Vår uppfattning är att vårdverksamhet för hemlösa inte ska upphandlas. Med en upphandling finns det inga garantier för att verksamheten kommer att drivas av den mest lämpade. Vi anser dessutom att privata entreprenörer inte ska kunna tjäna pengar på socialt utsatta grupper som hemlösa.

PROTOKOLL
2009-10-22

9/2009
§§ 1 - 25

Vi föreslår istället för kvalitetsupphandling att förvaltningen ges i uppdrag att teckna direktavtal med Ersta Diakoni för sjukvårdsverksamheten. Ersta bedriver t. ex redan idag Erstabacken som är en väl fungerande verksamhet för svårt somatiskt sjuka hemlösa. Ett direktavtal skulle därför underlätta samordningen med Erstabackens verksamhet. Det skulle också underlätta möjligheterna att hålla samman vårdprocesserna med slutenvården i psykiatri och beroendevård.

Det finns dessutom starka kontinuitetsskäl för att inte göra en kvalitetsupphandling. En upphandling måste göras om var fjärde eller femte år och därmed finns en risk att man måste byta vårdgivare.

Bilaga 6

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSNÄMNDEN
Socialdemokraterna
Vänsterpartiet

FÖRSLAG TILL BESLUT
2009-10-22
HSN 0902-0136
Ärende 25

Förslag till förfrågningsunderlag – upphandling av barnhospiceverksamhet.

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

- att* avslå förslag till förfrågningsunderlag,
- att* uppdra åt förvaltningen att återkomma till nämnden med förslag till direktavtal med landstingets egna regi,
- att* omedelbart justera beslutet.

Det finns idag ingen särskild vårdenhet för de barn och ungdomar som varje år dör i sjukdomar och olyckor i länet. Den nya hospiceverksamheten ska erbjuda barn och ungdomar och deras anhöriga en högkvalitativ vård i en trygg och harmonisk omgivning. Det är en viktig och efterlängtd vårdform och därför hade vi förväntat oss en ordentlig utredning och beslutsunderlag innan beslut. Nu förväntas vi fatta beslut om att denna verksamhet ska vara privat utan någon som helst utredning som visar på lämpligheten i detta.

Vi tror att det finns två särskilt viktiga anledningar till varför verksamheten bör drivas i egen regi. För det första har barnen det gäller många kontakter inom sjukvården, allt från olika kliniker på sjukhusen till hemsjukvård via SABH. Allt som kan underlätta samverkan mellan dessa olika vårdinstanser ser vi som positivt, därför bör verksamheterna ligga under samma huvudman. För det andra betyder kontinuitet och långsiktighet extra mycket för den här typen av vårdinsatser. Vi vill inte hamna i en situation där vi tvingas göra nya upphandlingar, och därmed riskera att nya företag tar över, vart femte år. Det vore varken bra för personal eller patienter.

PROTOKOLL
2009-10-22

9/2009
§§ 1 - 25

En tredje anledningen till varför vi tror att egen regi är att föredra i detta ärende är att vi inte i dagsläget vet exakt hur verksamheten kommer att se ut. Det är svårt och kanske direkt olämpligt att upphandla en verksamhet om man inte vet exakt vad man frågar efter. Eftersom vårdformen är helt ny kommer anpassningar och justeringar behövas göras. Då är det en fördel att inte vara bunden till ett förfrågningsunderlag som skrev långt innan verksamheten startades.